

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
Гж. бр. 4633/17
22.05.2018. године
Н и ш

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија Соње Симоновић Стојановић, председника већа, Зорице Стошић и Јадранке Митровски, чланова већа, у правној ствари тужиоца А.И. из ..., чији је пуномоћник Александар Тасић, адвокат из Лесковца, против тужене Републике Србије, Министарства одбране Београд, ул. Бирчанинова бр.5, коју заступа Војно правобранилаштво, Одељење у Нишу, ради накнаде штете, вредност спора 2.200.000,00 динара, поступајући по жалби тужене изјављеној на пресуду Основног суда у Лесковцу 41 П.бр. 540/17 од 20.03.2017. године, у седници већа одржаној дана 22.05.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Лесковцу 41 П.бр. 540/17 од 20.03.2017. године, у ставу **првом** и **петом** изреке, тако што се:

ОДБИЈА тужбени захтев тужиоца, А.И. из ..., којим је тражио обавезивање тужене, Републике Србије, Министарства одбране Београд, да тужиоцу на име нематеријалне штете исплати, и то, за претрпљени страх износ од 80.000,00 динара и за претрпљени бол износ од 80.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац, А.И. из ..., да исплати туженој Републици Србији, Министарство одбране Београд, износ од 12.000,00 динара на име накнаде трошкова поступка, у року од 15 дана, од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Првостепеном пресудом, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и тужена обавезана, да му исплати на име нематеријалне штете, и то, за претрпљени страх износ од 80.000,00 динара и за претрпљени бол износ од 80.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења, па до коначне исплате. Ставом другим изреке, вишак тужбеног захтева тражен по основу нематеријалне штете на име претрпљеног страха од досуђеног па до траженог износа од 800.000,00 динара и на име претрпљеног бола од досуђеног, па до траженог износа од 600.000,00 динара, одбијен је као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је део тужбеног захтева тужиоца којим је тражио законску затезну камату на досуђене износе нематеријалне штете од подношења тужбе па до пресуђења, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је

део тужбеног захтева којим је тужилац тражио обавезивање тужене на исплату нематеријалне штете на име последица рањавања, депресије и повишеног крвног притиска, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, као неоснован. Ставом петим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 77.600,00 динара.

На став први и пети наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена, побијајући исту због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се жалба усвоји и пресуда преиначи у правцу одбијања тужбеног захтева и донесе одлука о трошковима како је тужена током поступка тражила и определила у поднесцима.

Испитујући првостепену пресуду, у смислу чл.386. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/2011, 49/13, 74/13 и 55/14), Апелациони суд је нашао, да је жалба тужене основана.

Првостепена пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка из чл. 374. ст.2. тач.1, 2, 3, 5, 7 и 9. ЗПП-а, на које овај суд пази по службеној дужности, али је материјално право погрешно примењено, услед чега су се стекли услови да се пресуда у побијаним деловима преиначи.

Из утврђеног чињеничног стања произилази, да је И. Т. из села ..., дана 11.01.1999. године око 19:15 сати, као војни обвезник ВП ..., на стражи у магацинима „Б“ у ..., где је био окупљен већи број људи, опасним средством, ручном бомбом М75, изазвао опасност за живот и тело људи, на тај начин што је две ручне бомбе испред прозора трпезарије, која се налазила поред стражаре, отворио прозор, а у просторији су се у том тренутку налазили војници А.И., овде тужилац, сада пок. М. К., С. Ж. и М. К., којом приликом је активирао бомбе, дошло је до експлозије, од којих је тужилац задобио лаке телесне повреде, у виду експлозивних рана у пределу главе, врата, леве надлактице, на леђима и у пределу трбуха. Том приликом је повређен и сада пок. М. К., чије повреде су такође биле лаке. Због наведеног дела И. Т. је пресудом Основног суда у Лесковцу 5 К.бр.551/12 од 07.03.2014. године оглашен кривим, за кривично дело изазивање опште опасности из чл.278. ст.3. у вези ст.1. КЗ и условно осуђен. Та пресуда је постала правноснажна са 07.03.2014. године, што је првостепени суд утврдио увидом у списе предмета Основног суда у Лесковцу 5 К.бр.551/12.

Истакнути приговор недостатка пасивне легитимације на страни тужене првостепени суд оцењује као неоснован, налазећи да је тужена одговорна по правилима о објективној одговорности у смислу чл.154, 173 и 174. ст.1. ЗОО. Такође као неоснован оцењен је и истакнути приговор застарелости потраживања, са образложењем да се у конкретном случају ради о примени привилегованог рока застарелости, везано за рок застарелости кривичног гоњења за кривично дело којим је проузрокована штета, па суд налази, да је ток рока застарелости прекинут покретањем и вођењем кривичног поступка и да је исти поново почео да тече од правноснажности осуђујуће кривичне пресуде, тј. 07.03.2014. године. Како је тужба у овој правној ствари поднета 22.04.2013. године, а дело из кога је штета проистекла је извршено 11.01.1999. године, имајући у виду и да је за конкретан кривични поступак рок застарелости 10 година, обзиром на запрећену казну кривичним закоником од 8 година, то рок застарелости није протекао.

Трајање и интензитет претрпљеног бола првостепени суд је утврдио из налаза и мишљења судског вештака ортопеда др Бојана Јовановића од 30.04.2016. године, а трајање и интензитет страха утврђено је из налаза и мишљења судског вештака др Јовице Павловића од 07.05.2016. године. Применом чл.200. ЗОО, првостепени суд је,

као правичну новчану накнаду на име претрпљеног страха и бола тужиоцу досудио износе од по 80.000,00 динара, а преко досуђених износа а до тужбом тражених, тужбени захтев је одбијен, јер је по налажењу суда исти превисоко постављен. Такође је одбијен и тужбени захтев у погледу камате од утужења до пресуђења, сходно чл.277. ЗОО, док је део тужбеног захтева, којим је тражена исплата нематеријалне штете као последице рањавања, депресије и повишеног крвног притиска је одбијен, јер се не ради о видовима нематеријалне штете из чл.200. ЗОО.

Првостепени суд је погрешно применио материјално право, и то одредбу чл.377. ЗОО, када је одлучивао о истакнутом приговору застарелости, на шта се основано жалбом тужене указује.

Наиме, чл.377. Закона о облигационим односима прописује, да када је штета проузрокована кривичним делом, а за кривично гоњење је предвиђен дужи рок застарелости, захтев за накнаду штете према одговорном лицу застарева када истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења. Прекид застаревања кривичног гоњења повлачи за собом и прекид застаревања захтева за накнаду штете, а исто важи и за застој застаревања. Сходно чл.376. ЗОО потраживање накнаде штете застарева у субјективном року од три године, од момента када је оштећени сазнао за штету и лице које је штету учинило, а у сваком случају потраживање застарева за пет година од када је штета настала. Према чл.173. ЗОО штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете, а према чл.174. ЗОО за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности лице које се њом бави. Сходно чл.177. ЗОО ималац опасне ствари се може ослободити одговорности само ако докаже да штета потиче од неког узрока који се налазио ван ствари, а чије се дејство није могло предвидети, ни избећи или отклонити, а ималац ствари се може ослободити одговорности ако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеног или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити.

Из напред цитиране законске регулативе произилази да је тужена, као правно лице које обавља опасну делатност, објективно одговорна у конкретној ситуацији према оштећеном, а да је И. Т., својим поступањем, скривио настанак штете, а чија кривица је утврђена правноснажном судском одлуком. Сходно томе произилази да овде тужена није одговорно лице у смислу чл.377. ст.1. ЗОО, већ је одговорно лице И. Т., према коме је кривични поступак вођен и чији исход је од значаја за оцену рока застарелости само према том лицу, а не и према овде туженој, на коју се примењују рокови прописани чл.376. ЗОО. Како је првостепени суд правилно утврдио, да се штетни догађај десио 11.01.1999. године, то је објективни рок застарелости протекао са 11.01.2004. године, а тужба у овој правној ствари је поднета 22.04.2013. године, па је потраживање тужиоца према туженој застарело у сваком случају протеком објективног рока.

Сходно напред наведеном, а применом чл.394. ст.1. тач.4. ЗПП-а првостепена пресуда је преиначена и тужбени захтев одбијен.

Преиначена је и одлука о трошковима, обзиром на исход спора у целини, па је сходно чл.153. и 154. ЗПП-а туженој досуђена накнада трошкова поступка, имајући у виду опредељен захтев у одговору на тужбу и поднеску од 23.05.2016. године, по 6.000,00 динара, односно укупно 12.000,00 динара, у складу са жалбеним предлогом а применом чл. 165 ст. 2 ЗПП-а.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 22.05.2018. године, Гж.бр. 4633/17

Председник већа-судија
Соња Симоновић Стојановић,с.р.

Тачност преписа потврђује
Управитељ судске писарнице